

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมชนชั้นกลางกับการส่งเสริมการเรียนรู้พิเศษของเด็กในเขตเมืองเชียงใหม่ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้พิเศษของเด็กที่บุตรของชนชั้นกลางในเขตเมืองจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 30 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกของครูหรือผู้ประกอบการภายใต้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น และศึกษาถึงค่านิยมของบิดามารดาที่เป็นชนชั้นกลางเกี่ยวกับการเรียนรู้พิเศษของบุตรหลาน โดยศึกษาจากกลุ่มของบิดามารดาที่เป็นชนชั้นกลางจำนวน 9 คนซึ่งได้มาโดยการเลือกภายใต้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด รวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และศึกษากรณีศึกษาจนได้ข้อมูลที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ข้อมูลที่ได้รับการวิเคราะห์แล้วได้ถูกนำเสนอในรูปแบบของการบรรยาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การเรียนรู้พิเศษของเด็กในกลุ่มชนชั้นกลางในเขตเมืองจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาเด็กนักเรียนชนชั้นกลางจำนวน 30 คน ส่วนใหญ่เรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียนเอกชน โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเมืองจังหวัดเชียงใหม่ บิดามารดามีเหตุผลในการเลือกโรงเรียนแตกต่างกันประกอบด้วย บิดาหรือมารดาเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนนั้น หรือ บิดามารดาต้องการสังคม และสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับบุตร หรือ บิดามารดาพานุตรย้ายมาจากต่างจังหวัดและกรุงเทพฯ จึงต้องเลือกเข้าโรงเรียนที่สามารถนำบุตรเข้าเรียนได้ หรือบางคนเข้าเรียนเพราะจับสลากเข้าในโรงเรียนที่ต้องการไม่ได้ จึงเลือกเรียนในโรงเรียนเอกชน แต่จะเลือกโรงเรียนเอกชนที่มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียน ถึงแม้ว่าการเข้าไปเรียนและค่าใช้จ่ายขณะเรียนในโรงเรียนเอกชนเหล่านี้ ต้องจ่ายค่าเล่าเรียนในอัตราค่อนข้างแพงก็ตาม

ในเรื่องรูปแบบการเรียนรู้พิเศษของเด็กที่เป็นบุตรชนชั้นกลางนั้น จากการศึกษาพบว่ารูปแบบเรียนพิเศษประกอบด้วย 1) เรียนหลังเลิกเรียนที่โรงเรียนซึ่งเน้นการทำการบ้านและการ ทบทวนบทเรียน 2) ไปเรียนที่บ้านครู 3) จ้างครูสอนพิเศษมาสอนที่บ้าน 4) ไปเรียนที่สถาบันที่เปิดสอนพิเศษด้านวิชาการ 5) ไปเรียนพิเศษด้านนันทนาการตามกลุ่มสนใจ ในกรณีการเรียนรู้พิเศษด้านวิชาการโดยส่วนใหญ่จะเลือกเรียน วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย ซึ่งจะเรียนควบคู่ไปกับวิชาภาษาอังกฤษด้วย นอกนั้นก็จะเป็นไปเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับสถาบันการสอนพิเศษข้างนอกด้วย ซึ่งปัจจุบันภาษาอังกฤษได้เข้ามามีความสำคัญในชีวิตของคน

มาก เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้กันทั่วโลก และเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น บิดามารดาจึงมีความต้องการให้บุตรเข้าเรียนพิเศษด้านวิชาการภาษาอังกฤษกันมากควบคู่ไปกับการเรียนพิเศษด้านนันทนาการประเภทดนตรี เช่น เปียโน อิเลคโทน และร้องเพลง ซึ่งการเรียนพิเศษดังที่กล่าวมาเด็กนักเรียนจะเรียนในสัดส่วนที่พอ ๆ กัน แต่เด็กนักเรียนส่วนใหญ่จะเลือกเรียนพิเศษด้านนันทนาการประเภทกีฬาประกอบด้วย วัยน้ำ เทนนิส และเทควันโด เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กที่เลือกเรียนพิเศษมากกว่า 1 อย่าง มักจะเลือกเรียนพิเศษด้านนันทนาการประเภทดนตรี และหรือเรียนพิเศษด้านนันทนาการประเภทกีฬาควบคู่ไปด้วย เพราะบิดามารดาชั้นกลางต้องการให้บุตรมีความสุข ไม่เครียด สามารถเข้าสังคมได้ดี จึงไม่เน้นให้เด็กเรียนพิเศษในด้านวิชาการมากนัก หรือถ้าจะเรียนก็เรียนเพราะมีความจำเป็น เช่น น้องหนูดีเรียนพิเศษด้านวิชาการ เนื่องจากมีผลการเรียนที่ไม่ดี และบิดามารดาไม่มีเวลาสอนบุตร หรือถ้าสอนเองบุตรอาจจะไม่ชอบ บิดามารดาของน้องอุ๊กอ้างว่าที่ไม่สามารถสอนบุตรได้ เนื่องจากระบบการเรียนการสอนในสมัยนี้แตกต่างจากสมัยที่บิดามารดาเคยเรียน หรือกรณีน้องแฟรงค์ที่เรียนพิเศษด้านวิชาการเนื่องจากต้องเตรียมตัวเข้าเรียนต่อชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีหน้าเป็นต้น

เกี่ยวกับเพศ และวัยของเด็กมีผลต่อการเลือกกิจกรรมการเรียนพิเศษด้านนันทนาการของเด็กนั้น จากการศึกษาพบว่าเด็กหญิงส่วนใหญ่จะเลือกเรียนพิเศษด้านนันทนาการที่ไม่ต้องออกแรงมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเลือกเรียนกิจกรรมที่เน้นความสุนทรีย์ในอารมณ์ เช่น น้องส้มและน้องฟ้าเรียนบัลเล่ย์ และเรียนเปียโน เป็นต้น ส่วนเด็กชายส่วนใหญ่จะเลือกเรียนพิเศษด้านนันทนาการประเภทกิจกรรมที่ใช้แรงมาก เช่น น้องอุ๊กและน้องแฟรงค์ที่เรียนเทควันโด น้องเนย น้องโอและน้องออยที่เรียนว่ายน้ำ เป็นต้น

เกี่ยวกับช่วงวันเวลาของการเรียนพิเศษนั้น จากการศึกษาพบว่าเด็กจะใช้เวลาในการเรียนพิเศษในช่วงเย็นหลังเลิกเรียนในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ในการเรียนพิเศษด้านวิชาการ (กวดวิชา) ในขณะที่ช่วงวันเสาร์และวันอาทิตย์ จะเน้นเรียนพิเศษด้านนันทนาการประเภทดนตรี และกีฬามากกว่า มีเพียงส่วนน้อยที่เรียนทั้งวันจันทร์ถึงวันศุกร์และเรียนวันเสาร์ - วันอาทิตย์ เนื่องจากไม่สามารถจัดตารางการเรียนพิเศษให้ลงตัวได้ เช่น ในกรณีน้องเอ็ด หรือ น้องโอและน้องออยที่เรียนพิเศษทั้งวันจันทร์ถึงวันศุกร์สลับกับวันเสาร์และวันอาทิตย์

เกี่ยวกับเป้าหมายหรือเหตุผลของการไปเรียนพิเศษนั้น จากการศึกษาพบว่าในการเรียนพิเศษตอนเย็นที่โรงเรียนนั้นเพื่อให้บุตรได้มีเวลาทบทวนหรือทำการบ้าน และเป็นการแบ่งภาระของบิดามารดา ส่วนการไปเรียนพิเศษที่บ้านคุณครู หรือจ้างครูมาสอนที่บ้าน ซึ่ง

ส่วนมากจะเป็นเด็กที่มีผลการเรียนที่ไม่ดี หรือมีครูแนะนำว่าเด็กคนนี้ควรเรียนพิเศษเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน หรือบิดามารดาเห็นว่าการเรียนการสอนในห้องเรียนนั้นเด็กในห้องเรียนมีจำนวนมากเกินไป ซึ่งครูอาจจะดูแลไม่ทั่วถึงเด็กจึงควรเรียนพิเศษ ส่วนการเรียนพิเศษด้านภาษาต่างประเทศนั้น บิดามารดาเห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษนั้นจะเป็นประโยชน์สำหรับเด็กในอนาคต เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบันทั้งในเรื่องของการติดต่อสื่อสารและเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อในระดับสูงต่อไป ส่วนการเรียนพิเศษด้านนั้นทางการประเภทดนตรีนั้น บิดามารดาต้องการให้บุตรมีดนตรีในหัวใจ ต้องการให้บุตรมีทักษะที่สังคมชนชั้นกลางยอมรับยกย่อง เพื่อเตรียมตัวบุตรให้สามารถเข้าสังคมชนชั้นกลางได้ ต้องการให้บุตรมีอารมณ์เยือกเย็นหรือบิดามารดาสนองความต้องการของบุตรที่อยากเก่งมีความสามารถ มีความต้องการเรียนเหมือนตัวละครในทีวี ส่วนเหตุผลอื่นๆ ประกอบด้วย ต้องการให้บุตรลองเรียนเพื่อผลิตซ้ำในทักษะที่บิดามารดามีอยู่ เพื่อค้นพบความสนใจหรือความถนัด เพื่อบิดามารดาจะได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ตรงตามความสามารถและความต้องการของบุตรต่อไป

ค่านิยมของบิดามารดาที่เป็นชนชั้นกลางเกี่ยวกับการเรียนพิเศษของบุตร

เนื่องจากในสังคมมีการแข่งขันกันสูง และในระบบการศึกษาของไทยเน้นเด็กเก่งเด็กฉลาด เด็กที่มีพรสวรรค์ คนที่เรียนเก่งเท่านั้นที่มีโอกาสในการประสบความสำเร็จในชีวิตได้สูง ทำให้บิดามารดาชนชั้นกลางมองเห็นความสำคัญของการเรียนว่าเป็นรากฐานของความสำเร็จดังกล่าว จึงได้สนับสนุนให้บุตรมีการเรียนพิเศษตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็ก เพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษาที่มีการแข่งขันกันสูงดังกล่าว ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และนอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง ทำให้บิดามารดาต้องพยายามหาเงินเพื่อนำมาซึ่งรายได้ให้เพียงพอกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับค่านิยมที่เห็นความสำคัญของเงินเป็นใหญ่ เป็นเครื่องมือซื้อหาเครื่องอำนวยความสะดวกได้ และสังคมยกย่องให้เกียรติคนที่ร่ำรวยหรือมีเงิน และในส่วนค่านิยมของคนชั้นกลางเอง ก็ต้องการความมีหน้ามีตา ได้รับการยอมรับจากสังคม ต้องการรักษาสถานภาพของการคงอยู่ของการเป็นชนชั้นกลางของตนเอง จึงพยายามที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรมีความพร้อมที่จะก้าวขึ้นสู่การเป็นชนชั้นสูงต่อไปตามกำลังความสามารถของบิดามารดา ทำให้ต้องพยายามต้องดิ้นรนขวนขวายในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ที่มากขึ้น จึงทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อยลง ให้เวลาในการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดู

บุตรลดลงไป สถาบันการเรียนพิเศษจึงเข้ามามีบทบาทในการช่วยดูแลบุตรหลานแทน นอก
จากนี้บิดามารดาชนชั้นกลางส่วนใหญ่ก็เห็นว่าสถาบันการเรียนพิเศษเหล่านี้ สามารถที่จะ
ช่วยพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ ทางด้านอารมณ์ สติปัญญา และสังคมให้กับบุตร
ได้ ในส่วนของเด็กเองพบว่าส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจ และมีความสุขกับเรียนพิเศษเหล่านี้
เพราะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เลือกกิจกรรมได้ตามความถนัด ตามความชอบตนเองหรือ
ได้เรียนตามเพื่อนๆ ในขณะที่ด้วยกันผลของการเรียนพิเศษช่วยส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ด้านการ
เรียนในห้องเรียนดีขึ้น เด็กจึงได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครูมากขึ้น ทำให้เด็กเกิดความเชื่อ
มั่นและภาคภูมิใจในตัวเอง และมีความกระตือรือร้นในการเรียนพิเศษในกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป
ส่งผลให้ปริมาณความต้องการการเรียนพิเศษมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตาม มีเด็ก
ส่วนน้อยที่ไม่ชอบการเรียนพิเศษ แต่ถูกยัดเยียดให้เรียนเพราะบิดามารดาเห็นว่าบุตรของตน
เองควรต้องเรียนเพื่อแสดงความเป็นชนชั้นกลาง ทำให้เด็กไม่มีความสุขในการเรียน ทำให้เกิด
ความขัดแย้งในจุดเริ่มต้นเท่านั้นซึ่งหลังจากที่เด็กได้เรียนไประยะหนึ่ง เด็กกลับชอบเรียน
พิเศษวิชา นั้นๆ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องวัฒนธรรมชนชั้นกลางกับการส่งเสริมการเรียนพิเศษของบุตรใน
เขตเมืองเชียงใหม่ แล้วพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติมดังนี้

ค่านิยมของชนชั้นกลาง เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่มีการศึกษา มีสถานภาพ
ทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในเกณฑ์ดี มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้
มากกว่าชนชั้นล่างหรือชนชั้นผู้ใช้แรงงานเป็นหลัก บุคคลเหล่านี้มีศักยภาพที่จะวิเคราะห์ข้อ
มูลที่ได้รับ และนำมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจที่จะเลือกทำหรือไม่ทำ และนำมาปรับใช้
วางแผนการดำเนินชีวิตประจำวันได้ บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่จะพยายามคงไว้ซึ่งสถานภาพ
ของชนชั้นกลาง และพยายามที่จะพัฒนาตัวเองและส่งเสริมบุตรก้าวไปสู่การเป็นชนชั้นสูงใน
สังคมในอนาคต โดยใช้ความสามารถ ทรัพยากรและโอกาสที่มีอยู่เป็นเครื่องมือในการนำพา
พัฒนาสถานภาพหรือไม่ก็พยายามส่งเสริมให้บุตรของตนเองเลื่อนสถานภาพขึ้นเป็นชนชั้นสูง รวม
ทั้งบุคคลเหล่านี้ต้องการการยอมรับจากสังคม ดังนั้นเราจึงสามารถสังเกตพฤติกรรมและ
รูปแบบในการบริโภคสินค้าหรือการใช้บริการต่างๆ ของกลุ่มชนชั้นกลาง จึงออกมาในลักษณะ
ที่คล้ายคลึงกันแข่งขันกันและบางครั้งมีการเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ ของชนชั้นสูง ซึ่งมีผล
ทำให้มีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นตามไปด้วย จากความต้องการในการเป็นที่ยอมรับของสังคมนี้เอง

จึงมีบิดามารดาจำนวนมากแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงบุตรให้ทันสมัย ส่งเสริมการเรียนรู้ พิเศษรูปแบบต่างๆ มากตามกระแสสังคมที่ตื่นตัวไป เช่น การให้บุตรเล่นกีฬาฟุตบอล เทนนิส เทควันโด บัลเล่ย์ เปียโน จินตคณิต ภาษาอังกฤษ เพราะมีความเชื่อหรือรับทราบจากตำรา การประชาสัมพันธ์ว่าเด็กที่มีทักษะพิเศษเหล่านี้จะมีอนาคตสดใส สามารถรักษาสถานภาพ สังคมชนชั้นกลางหรืออาจได้เข้าสู่สังคมสังคมชนชั้นสูงได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2536) ที่ว่าการศึกษามีความสำคัญแก่ชนชั้นกลางในแง่ที่ทำให้สืบทอดอำนาจ เกียรติยศและทรัพย์สิน และในแง่การได้เข้าสู่วงศ์วานให้สูงขึ้น รวมทั้งการช่วงชิงอำนาจทาง เศรษฐกิจจากคนกลุ่มอื่นด้วย คนชั้นกลางจึงให้คุณค่าแก่การศึกษาในแบบอย่างสูงในบางครั้ง พบว่าชนชั้นกลางบางคนสับสนในบทบาทของตนเอง ต้องตกอยู่ในภาวะของการเป็นหนี้สิน เนื่องจากต้องการมีทรัพย์สินสมบัติสิ่งของเครื่องใช้ หรือแม้แต่ต้องส่งเสริมให้บุตรได้เรียนเหมือน คนรอบข้างในที่ทำงาน หรือแม้กระทั่งในครอบครัวที่เป็นฐานกำเนิด จึงต้องดิ้นรนขวนขวาย ในการประกอบอาชีพมากขึ้นแม้ว่าต้องอยู่ในสภาพครอบครัวที่แยกกันอยู่ก็ตาม เพื่อนำมาซึ่ง รายได้ให้พอเพียงกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น ส่งผลให้บางครั้งก็เกิดความเครียดมากขึ้น สอดคล้อง กับงานวิจัยของ อรอำไพ โอศิริ (2541, หน้า 11) ที่กล่าวว่า ชนชั้นกลางพวกนี้มักจะมีบ้าน มี รายได้ ขอบเขตของดีแต่ราคาถูก ส่วนมากจะซื้อของสำเร็จรูปซึ่งมีราคาถูกกว่าสิ่งของที่สั่งทำ การมีบ้าน การมีรถยนต์ใช้ การมีบุตรเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง การมีบุตรที่มีทักษะมีความ สามารถด้านวิชาการสูง หรือการมีอุปกรณ์สื่อสาร มักจะเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความสำเร็จ และความสามารถให้เป็นที่ยอมรับของคนรอบข้าง ซึ่งความเชื่อดังกล่าวไม่ได้เสริมสร้างความ เข้มแข็งความเป็นตัวของตัวเองดังคำกล่าวของ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2536) ที่ว่าคนไทยชนชั้น กลางไม่ได้ผลิตนักคิดของตนเองทำให้มีวัฒนธรรมการพึ่งพาตลอดไป

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของชนชั้นกลาง เนื่องจากชนชั้นกลางส่วนใหญ่ต้องดิ้นรนขวนขวายในการประกอบอาชีพซึ่งหลายครอบครัวต้องแยกกันอยู่เนื่อง จึงทำ ให้บุคคลเหล่านี้มีเวลาอยู่กับครอบครัวค่อนข้างน้อย ทำให้เวลาในการอบรมสั่งสอนบุตรไม่มี หรือลดน้อยลงตามไปด้วยประกอบกับลักษณะครอบครัวเป็นแบบครอบครัวเดี่ยว ไม่มีญาติ ผู้ใหญ่ช่วยขัดเกลา บุคคลเหล่านี้ได้ใช้ครูและสถาบันการเรียนการสอนพิเศษให้เป็นตัวแทน การถ่ายทอดความรู้ แทนพ่อแม่ซึ่งไม่มีเวลาสั่งสอนเนื่องจากต้องทำมาหากิน และในบางครั้ง บิดามารดาเองก็ขาดทักษะความชำนาญในกิจกรรมวิชาที่บุตรต้องการจะเรียน บิดามารดาจึง จำเป็นต้องส่งบุตรเข้าไปเรียนซึ่งมีเนื้อหาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในสถาบันการสอนพิเศษ ต่างๆ ตามความต้องการของตนเอง สังคมและของบุตรแทนการพุ่มพักขัดเกลาอย่างใกล้ชิด

แบบสังคมไทยในสมัยก่อน ซึ่งตรงกับสุพรรณภูมิ (2544, หน้า 41 - 45) ได้กล่าวว่าสังคมยุคใหม่จะมอบความไว้วางใจโรงเรียนให้มีบทบาทเป็นตัวแทนในการขัดเกลา และมองว่าโรงเรียนเป็นเสมือนบ้านที่สองของเด็ก ที่เด็กจะได้รับความรู้ความคิดต่างๆ และวิชาการต่างๆ อย่างเป็นทางการ โรงเรียนจึงพัฒนาตัวเองให้เป็นสถานที่ในการให้การขัดเกลาแก่เด็กแทนผู้ปกครอง ตลอดจนทำให้เด็กมีโอกาสพบปะสมาคมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน ด้วยเหตุผลนี้โรงเรียนจึงมีอิทธิพลและมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เพราะเด็กสมัยใหม่มักจะใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนเป็นระยะเวลายาวนาน โดยเฉพาะบุตรหลานของชนชั้นกลางและชั้นสูง ซึ่งนิยมให้บุตรศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่ก่อนอนุบาลไปจนถึงระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ หรือบางครั้งก็ส่งไปศึกษาต่อในต่างประเทศเพื่อความก้าวหน้าของชีวิต และการแสวงหาโอกาสในสังคมและอาชีพที่ดีแก่บุตรนั่นเอง และเนื่องจากเด็กต้องศึกษาเล่าเรียนหลายปีในแต่ละระดับ นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมอันได้แก่สถาบันการศึกษา ครู เพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง สังคมรอบข้าง ข่าวสาร ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทำให้เด็กได้รับคุณค่าและความรู้บางอย่างทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่งมีผลทำให้ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นไปอย่างหละหลวมไม่เหนียวแน่นเหมือนก่อนที่บิดามารดาเป็นผู้ทำหน้าที่ขัดเกลาตั้งแต่เกิดจนถึงอายุเข้าโรงเรียนชั้นประถมศึกษา

ระบบการศึกษา เนื่องจากระบบการศึกษาของประเทศไทยเรานั้นให้การยอมรับคนเก่ง และในการสอบเข้าศึกษาต่อใช้ระบบแพ้คัดออก ทำให้ผู้ปกครองส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กมีการพัฒนาทักษะในด้านสติปัญญา มากกว่าการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์และสุนทรีย จึงเป็นต้นเหตุสำคัญของการเกิดโรงเรียนสอนพิเศษด้านวิชาการ(กวดวิชา)ทุกระดับชั้น ตั้งแต่กวดวิชาเพื่อสอบเข้าโรงเรียนอนุบาล กวดวิชาเพื่อสอบเข้าชั้นประถมศึกษา กวดวิชาเพื่อสอบเข้าชั้นมัธยมศึกษา กวดวิชาเพื่อสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษา กวดวิชาเพื่อสอบเข้าเรียนวิชาชีพ และกวดวิชาเพื่อสอบเข้าทำงาน คำว่าโรงเรียนกวดวิชาจึงเป็นที่ใฝ่หาของผู้ปกครองและเด็กวัยต่างๆ จังหวัดที่มีสถาบันอุดมศึกษาดังอยู่หรือมีสถาบันการศึกษาวิชาชีพตั้งอยู่มากจะมีโรงเรียนกวดวิชาเกิดขึ้นเพื่อสนองทั้งผู้เรียนและครูผู้สอน อย่างไรก็ตามในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาได้มีนักวิชาการเสนอระบบใหม่ของการศึกษาว่าแท้ที่จริงแล้วทักษะในด้านการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคม รวมทั้งในด้านการพัฒนาทักษะในด้านอารมณ์ เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตมากกว่า เพราะเด็กที่มีการพัฒนาทักษะในด้านอารมณ์ที่ดี จะสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมากกว่า ผู้ปกครองจึงเริ่มหันมาใส่ใจบุตรฝึงบุตรในแนวใหม่คือการส่งเสริมให้มีทักษะด้านสุนทรียภาพ แทนการเข้มงวดด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว โรงเรียนประเภทใหม่ เช่น สอนจินตคณิต กีฬา ดนตรี ศิลปะ ภาษาต่างประเทศ และ

คอมพิวเตอร์จึงได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองโดยเฉพาะชนชั้นกลางและชนชั้นสูงให้บุตรหลานเข้าเรียนมากขึ้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ มานพ ถนอมศรี (2540) ที่กล่าวว่าศิลปะจะช่วยพัฒนาสมองทั้งสองซีกให้เจริญไปพร้อมๆ กันดังเช่นบุคคลที่ยิ่งใหญ่ของโลก ในปัจจุบันการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่ดีและมีชื่อเสียง ได้พัฒนารูปแบบไปโดยการสร้างความสามารถในการควบคุมอารมณ์ควบคู่ไปด้วย เช่น ในการสอบเข้าเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะให้ผู้ปกครองเข้าสอบด้วยเพื่อวัดแนวความคิดการเลี้ยงบุตร การศึกษาแนวใหม่จึงขัดแย้งกับผลการวิจัยของ รัชนิกร เศรษฐ (2532, หน้า 42) ได้เคยพูดถึงสถานภาพการศึกษาในสังคมไทยว่า สังคมไทยสร้างความกดดันให้เด็กต้องมีการแข่งขันเอาชนะกันมาก ระบบคัดเลือกคือแพ้คัดออกกระโดดไปทั่วทุกสถาบันการศึกษา ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นการสนับสนุนโรงเรียนบางแห่ง โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนมีการกวาดวิชาพิเศษมากขึ้น ซึ่งอาจมีผลทำให้เด็กเกิดอาการซึมเศร้าเบื่อหน่ายโรงเรียนและทำตัวเหมือนไม่มีชีวิตชีวา (อ้างในมานพ ถนอมศรี, 2540, หน้า 166)

การแข่งขันในสังคมเมืองทำให้คนเกิดการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน เป็นสังคมของการเห็นแก่ตัว การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันในเรื่องต่างๆ ลดลง จึงแสดงออกมาในรูปแบบของการศึกษาค้นคว้าวิชาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ให้กลับตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน หรือการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ตนเองดีกว่าหรือเหนือกว่าผู้อื่นเพื่อให้ได้การยอมรับจากคนในสังคม ซึ่งตรงกับงานของ สุพัตรา สุภาพ (2543, หน้า 24 – 26) ที่กล่าวถึงค่านิยมของคนในเมืองในเรื่องการแข่งขันว่า คนในเมืองเป็นโรคเส้นประสาทกันมากเมื่อเทียบกับชาวชนบท เพราะอยู่แบบตัวใครตัวมันไม่ค่อยเอื้อเฟื้อต่อกัน ชีวิตต้องดิ้นรนเพื่อการอยู่รอดตลอดเวลา อยู่หนึ่งไม่ได้ประสาทจึงเครียด ความกดดันทางจิตจึงมีมาก หรือในเรื่องของการที่ไม่ชอบเห็นใครเหนือกว่า เหมือนกับคำพังเพยที่ว่า เลือสองตัวอยู่ถ้าเดียวกันไม่ได้ และในเรื่องความเห็นแก่ตัวไม่เชื่อใจใคร ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสังคมที่ต้องดิ้นรนชวนขวายเพื่อการอยู่รอดมากกว่า หรือความก้าวหน้าของตัวเอง ตลอดเป็นสังคมที่มีคนมาอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากซึ่งมีทั้งดีและไม่ดี แต่ละคนก็มาจากที่ต่างๆ มีความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนนิสัยใจคอไม่เหมือนกันจึงเกิดความไม่คุ้นเคยและไม่วางใจซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1. รัฐควรส่งเสริม/พัฒนาให้ทุกโรงเรียนมีระบบการเรียนการสอน คุณภาพของการเรียนการสอน คุณภาพของครู และสภาพแวดล้อมของแต่ละโรงเรียนให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้ไม่บังคับบุตรของตนเองเรียนพิเศษด้านวิชาการ(กวดวิชา) เพื่อแข่งขันเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและมีคุณภาพมากกว่า

2. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความคิดริเริ่ม การกล้าแสดงออก ความพร้อมทางด้านสรีระของร่างกาย และความแข็งแรงของร่างกาย เพื่อเป็นการพัฒนาคนแบบองค์รวมมากกว่าแยกส่วน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาถึงวัฒนธรรมของชนชั้นล่างและชนชั้นสูง เกี่ยวกับแนวคิดการเลี้ยงบุตรและการส่งเสริมการศึกษาของบุตร